

18 לפברואר 2016

בדואר אלקטרוני

לכבוד

השר ישראל כ"ץ, יו"ר מזכירות הליכוד.

מר גדי אריאלי, מנכ"ל מפלגת הליכוד.

מר משה דולגין, יו"ר הדירקטוריון של חברת קרן תל חי (ישראל) בע"מ,

מ"מצודת זאב" ברחוב קינג ג'ורג' 38,

תל אביב

א. נ.,

הנדון: דו"ח ביקורת בעניין השימוש בשטחי סניף המפלגה בנס ציונה

מכוח סמכותי שבסעיף 131 לחוקת הליכוד, הנני לפנות כלפיכם, כדלקמן:

1. אשתקד, הובא לפתחי המידע כי במגרשים שעליהם מצוי סניף הליכוד בנס ציונה (מגרשים הנמצאים תחת הזכויות של תנועת ה"חרות" לשעבר ושל חברת קרן תל חי (ישראל) בע"מ, שהיא עצמה מוגדרת כחברה פרטית שבבעלות מפלגת הליכוד), מתקיים עסק פעיל בדמות של גן ילדים, מזה שנים, ללא שנגבו ממנו כל דמי שכירות ו/או דמי שימוש.

כלומר, לפי המידע האמור, עולה כי בחלקו של סניף הליכוד בנס ציונה, המורכב משלושה מגרשים בגוש: 3846 – חלקות: 140, 142 ו-143, המשתרעים על שטח שלמעלה משלושה דונמים (להלן: "המגרשים"), נעשה שימוש פרטי בדמות של גן ילדים עסקי, במשך שנים, ללא שמפעיל הגן ילדים נדרש לשלם דמי שכירות כל שהם.

2. נוכח זאת, ערכתי פנייה ישירה כלפיכם, וביקשתי לקבל תגובתכם הכיזד יתכן כי נכס (המצוי תחת הזכויות של מפלגת הליכוד וחברת קרן תל חי), בסדר גודל של המגרשים האמורים, הממוקמים בלב ליבה של העיר נס ציונה, נזנח באופן כה מחפיר, עד כדי שמאן שהוא השתלט מזה שנים על חלקו של השטח הנדון (תוך הקמת גן ילדים במקום), מבלי שנדרש הוא לשלם כל תמורה ריאלית בעבור השימוש לעיל. כמו כן, ביקשתי לקבל את תגובתו של מר דולגין, הכיזד יעלה על הדעת, כי בהיותו יו"ר הדירקטוריון של חברת קרן תל חי (ישראל) בע"מ, הלה לא פעל במשך שנים להפסקת השימוש של הפולש הנדון, או לחילופין לגביית דמי שימוש ריאליים הימנו.

3. בתגובתו, העניק מר דולגין הסבר שלפיו: מחמת חסך בכח אדם במשך שנים ועקב מצבה הכלכלי של הקרן, נוצרו נסיבות של חוסר יכולת מלפעול כנגד הפולש בסניף (לא לפעול לגביית דמי שימוש ולא לפעול לפינויו). כמו כן, נטען מצד דולגין כי גן הילדים האמור שוכן על שטח השייך לתנועת ה"חרות" (שהתמזגה עם מפלגת הליכוד), ולא על השטח שבבעלות חברת קרן תל חי.

4. הסבר זה התקשתי לקבל, וספק בעיניי אם הסבר זה היה יכול לעמוד ברציונאליים של הדין הנורמטיבי, ובמה הדברים אמורים?

כבר בדו"ח מבקר המדינה (דוח ביקורת על ניהול נכסי דלא ניידים של מפלגות המיוצגות בכנסת מיוני 2012), קבע מבקר המדינה, כי:

"...המדינה מעבירה למפלגות כספי ציבור למימון פעילותן. מפלגה מייצגת ציבור מסוים, והנכסים שבחזקתה נועדו לשרת את צרכיה שהם צורכי ציבור. יש אפוא למפלגה חובת נאמנות כלפי הציבור בכללותו וכלפי חבריה ותומכיה בפרט, ולכן עליה לנהל את ענייניה הכספיים, ובכלל זה את נכסיה, בנאמנות ובשיקול דעת תוך ניצולם המיטב, בשים לב למטרות המפלגה ולייעודו של כל נכס, לפחות כפי שבעל נכסים סביר היה נוהג...ניהול נכסים ומשאבים תקין, המאפשר למפלגה למצות מנכסיה וממשאביה את המרב להגשמת מטרותיה, הוא אפוא בעל חשיבות הן למפלגה והן לאינטרס הציבורי. לניהול נאות של נכסים נדרש כי המפלגות והתאגידים המפלגתיים המחזיקים בנכסים...נוסף על כך נדרש כי תגובש מדיניות בכל הנוגע לרכישת נכסים, מכירתם והשכרתם - ובכלל זה אילו מהנכסים דרושים לפעילות המפלגתית ואילו מהם ניתן להשכיר או למכור - אשר תביא לידי ביטוי את מטרות המפלגה מחד גיסא ואת החובה לפעול ביעילות ולמרב (למקסם) את הרווחים מנכסים אלה מאידך גיסא. על המפלגה והתאגיד המפלגתי לגבות במועד את כל המגיע להם בגין הנכסים ולשלם במועד את כל התשלומים בגינם. ניהול חשבונותיהם יהיה בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים ויקיף את מלוא הפעילות הכספית הקשורה לנכסים...בבדיקה נמצאו שני נכסים של בית ארלוזורוב ונכס אחד של קרן תל חי שהיו בשימוש אחרים בלא שנגבו בגינם דמי שכירות או דמי שימוש. משרד מבקר המדינה מעיר למפלגות ולתאגידים המפלגתיים כי ניהול תקין ויעיל של נכסים מחייב, ככלל, כי מסירת נכס של מפלגה או תאגיד מפלגתי לשימוש אחרים תהא בתמורה..."

5. ברם, חרף ממצאיו של מבקר המדינה כמצוטט לעיל, לא ננקטה כל פעולה מצד הגורמים הרלוונטיים במפלגה או מצד חברי דירקטוריון הקרן, לפינוי הפולש אשר מפעיל גן ילדים בשטח המגרש, ואף לא לגבות הימנו דמי שכירות בעבור השימוש אשר הוא כאמור מבצע בנכס. ודוק, גן הילדים במקום איננו שוכן אך על השטח שבבעלות (חכירה לדורות) המפלגה, אלא שמפעיל גן הילדים אף עושה שימוש בחלקה הצמודה שבבעלותה (חכירה לדורות) של חברת קרן תל חי, לרבות בדרך של הצבת שלטי פרסום בחלקה האמורה.

6. ואבאר, כי טענתו של מר דולגין בדבר חוסר היכולת הכלכלית של הקרן או של המפלגה איננה יכולה שתצדיק הפקרות מסוג זו של הגורמים במפלגה ו/או של חברי דירקטוריון הקרן – בשים לב לחובתם האינהרנטית של כל אלו לשמור על נכסי המפלגה ולמקסם את תשואותיה מהנכסים האמורים (תוך שמירה על מטרותיה). באשר, לא נדרש כל "כח אדם" מיוחד או "מימון מיוחד" לשם נקיטת פעולות לפינוי של הפולש, אלא שכל אשר נדרש הוא החלטת דירקטוריון בקרן או במפלגה וכן שכירת שירותיו של עורך דין להגשת תובענה לפינוי עם הסכם לשכר טרחה מותנה (ככל שהיועץ המשפטי של המפלגה או של הקרן, איננו יכול לנקוט בהליך מסוג זה).

שוב אציין, כי אין זה ברור הכיצד במשך תקופה של שנים, לא ננקטה כל פעולת פינוי כנגד הפולש שעוד העז והקים עסק מסוג של "גן ילדים" במבנה ובשטח המגרש, כשכל אשר נדרש לשם נקיטת פעולה של פינוי: הוא קבלת החלטה רשמית, שכירת עורך דין (ששכרו יהא מותנה בתוצאה) ותשלום מינימלי של אגרת בית המשפט (שתושט על הפולש בתום ההליך המשפטי).

7. לא למותר להזכיר, כי לגורמי המפלגה ולחברי דירקטוריון הקרן, קיימת חובת פיקוח ואחריות נזיקית בכל הנוגע לאי קיומו של "מינהל תקין" בגופים אלו, כאמור בדברי בית המשפט העליון בע"א 610/94 - גדליה בוכבינדר נ' כונס הנכסים הרשמי. פ"ד נז(4), 289:

"...דירקטור בחברה חב לה חובת זהירות מושגית. עליו לצפות כי אם יתרשל תנזק החברה. בין השניים יש "יחסי רעות" (כמשמעותם בסעיף 36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]). ביטוי לגישה זו ניתן בהוראת סעיף 252 לחוק החברות, לפיה "נושא משרה חב כלפי החברה חובת זהירות כאמור בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]". אין בהוראה זו – ככל שהדבר נוגע לחובת הזהירות המושגית – כל חידוש, והיא מבטאת את הדין בישראל בימים ימימה (ראו ע"א 725/78 בריטיש קנדיאן בילדרס בע"מ נ' אורן, פ"ד לה(4) 253; ע"א 817/79 קוסוי נ' בנק י.ל. פויכטונגר בע"מ ואח', פ"ד לח(3) 253, 278).. קיומה של חובת זהירות בין דירקטור לחברה מטיל על הדירקטור את החובה לנקוט באמצעי זהירות סבירים כדי למנוע נזק לחברה...הסבירות דורשת נקיטה באמצעי זהירות סבירים למניעת הנזק..אי נקיטה באותם אמצעים מהווה התרשלות של הדירקטור. מבחנה של ההתרשלות קבוע בסעיף 35 לפקודת הנזיקין, ועל פיו המבחן הקובע הוא מבחן האדם הסביר. לעניין דירקטור בחברה, המבחן הקובע הוא מבחן של הדירקטור הסביר."

"על כל דירקטור לנקוט בכל אותם אמצעי זהירות שדירקטור סביר היה נוקט בנסיבות העניין (השווה סעיף 253 לחוק החברות). אכן, היות אדם דירקטור אינו רק עניין של כבוד או כיבוד. אין זה אך גמול על שירותים שניתנו בעבר למדינה ולחברה. זו אינה אך דרך מכובדת לצאת לגמלאות. להיות דירקטור משמעותו למלא תפקיד מרכזי בחברה. להיות דירקטור משמעותו לנקוט בכל האמצעים שדירקטור סביר היה נוקט בהם להגשמת תפקידו בחברה..." "אדם המציע עצמו לתפקיד ניהול חברה, הכרוך בטיפול וניהול רכוש רב, חייב לנקוט במידת הזהירות של דירקטור סביר הכשיר לפעול בשטח זה של ניהול" (י' גרוס, דירקטורים ונושאי משרה בחברה 297 (1989))..."

"האם התרשלו המערערים בביצוע תפקידיהם כדירקטורים בבנק?..הנתבעים היו חברי הדירקטוריון, או חליפיים לחברי הדירקטוריון, והם לא מילאו את תפקידם. הם לא פיקחו על מעשי ההנהלה ולא התעניינו בהם כלל. הם ראו במעמד של דירקטור – כפי שהם בעצמם מעידים על עצמם – תפקיד של 'כבוד' בלבד שאינו מטיל עליהם כל אחריות...לא גילו עירנות מספקת לנעשה, לא הסיקו את המסקנות הנכונות ולא התריעו באופן שיכול היה למנוע התדרדרות המצב...אין הדירקטור יוצא חובתו בהצבעתו על אצילתה של אותה סמכות. עליו להמשיך ולפקח, כחלק מהדירקטוריון, על האופן שבו ההנהלה הפעילה מבצעת את תפקידה (ראו א' פלמן, דיני חברות בישראל להלכה ולמעשה 613 (מהדורה רביעית, 1994)). על כן חייב הדירקטור לקבל מידע על פעולותיה של ההנהלה הפעילה. עליו לעיין בדינים והחשבונות השונים של גופי הביקורת הפנימיים (כגון ועדת הביקורת והמבקר הפנימי) והחיצוניים (כגון דו"ח הביקורת של בנק ישראל). עד כמה שאלה הם בעלי אופי טכני מדי, עליו לבקש ולקבל עזרה כדי לסייע לו בהבנת החומר. כל זאת לא עשו המערערים..."

"...דירקטור סביר צריך להתעניין בענייני החברה ולהכיר אותה. עליו להיות מודע למצבה הפיננסי. דירקטור אינו יכול לקיים את חובותיו בדירקטוריון אם אין לו מושג של ממש על הנעשה בחברה, או שההתעניינות שלו היא ספורדית ושטחית...התמונה העולה מדרכי העבודה של הדירקטוריון בכלל ושל המערערים כדירקטורים בפרט היא עגומה ביותר."

הדירקטוריון..לא קיים את החובות האלמנטריות המוטלות עליו. המערערים כדירקטורים התרשלו במילוי הפעולות הבסיסיות שכל דירקטור סביר חייב לקיימן: הם לא השתתפו בישיבות הדירקטוריון במידה הדרושה; הם לא פיקחו על הנעשה בחברה, ובעיקר על תיפקודה של המינהלה..”

ראו עוד האמור בהלכתו של בית המשפט העליון בכל הנוגע לחובתו של הדירקטוריון לשמור על נכסי החברה - ברע"א 2903/13 - אינטרקולוני השקעות בע"מ ואח' נ' שמואל שקדי ואח', תק-על רעא 3064/13(3), 2486:

”הדירקטוריון צריך לקבל החלטות שהן בטובתה של החברה..ככלל, בטובתה של החברה למקסם את נכסיה ובכלל זאת לנצל זכויות תביעה הקיימות לה. לכן, נדרשת סיבה ראויה להצדקת סירובו של הדירקטוריון לאכוף זכות תביעה. בהעדרה של סיבה כאמור ובקבלת החלטה החורגת משיקול הדעת העסקי הרגיל – חורג הדירקטוריון מתפקידו ונוהג שלא על-פי הנדרש ממנו. ניתן אף לטעון כי במקרה כזה ישנו חשש שהדירקטוריון מונחה ממניעים או משיקולים זרים.”

ועוד נפסק בקשר לחובתם האישית של חברי הדירקטוריון לפעול לטובת האינטרסים הכלכליים של החברה (פעולות עם "טעם עסקי"), בת"א (ירושלים) 24936/98 - קאזיוף ראובן נ' קורנוויץ יבגני, תק-של 2003(1), 50, כי:

”..חובתו של מנהל הנה לפעול לטובת החברה תוך שרות ענייניה לפיכך, מנהל הפועל ביודעין שהוא מזיק לחברה, מפר חובתו כלפיה. מנהל, הפועל ללא כל טעם עסקי, בידעו שמעשיו יפגעו בחברה, מפר חובתו כלפיה.”

וכך אף במקורות, הטעים בית המשפט העליון בע"א 817/79 אדוארד קוסוי נ' בנק י.ל. פויכטונגר בע"מ, פ"ד לח(3) 253:

” כבר לפני למעלה משלושים שנה קבע השופט חשין, כי: ”מנהלי החברה משמשים שלוחי החברה ועושי דברה. במידה מסויימת הם נאמני החברה, וכמנהלים עליהם לכוון את מעשיהם לטובת החברה, ורק לטובתה..ומאז נקבעו הלכות רבות, אשר במרכזן עומדת הדרישה, כי המנהל יפעל מתוך אמונן תוך שירות ענייני החברה. מנהל, הפועל ביודעין שהוא מזיק לחברה, מפר חובתו כלפיה. מנהל, הפועל ללא כל טעם עסקי, בידעו שמעשיו יפגעו בחברה, מפר חובתו כלפיה. על מנהל לפעול בהגינות ביחסיו עם החברה (ראה ה"פ ת"א) 3788/75 [10] בעקבות [18] Mills v. Mills (38-1937) וכאשר מתעורר חשד ממשי, שאין הוא פועל בתום-לב ולטובת החברה, עליו הנטל להזימו (ע"א 667/76 [6], בעמ' 287)...חובת האמון חובה אישית היא, והיא כוללת בחובה את החובה למנוע ממנהלים אחרים הפרת חובתם שלהם.”

8. הנה כי כן, השלמת גורמי המפלגה וחברי הדירקטוריון של הקרן עם נוכחותו של הפולש בנכס ובשטחי המגרש שבבעלותו, תוך הימנעות מלנקוט צעדים לפנותו במשך שנים (ואף הימנעות מלגבות דמי שימוש הימנו), הם בגדר רשלנות של ממש והתנערות מוחלטת של גורמים אלו מחובתם המושגית לפקח על מימוש התשואות מן הרכוש שבבעלות המפלגה והקרן (תוך הפקרת נכס כה יקר לחזקתו של פולש).

קשה שלא לדמות מצב שבו אותן נסיבות היו מתרחשות בגדרי התנהלותה של חברה פרטית. האם, במקרה כזה, גורמי המפלגה ו/או חברי הדירקטוריון היו מעזים במשך שנים להפקיר נכס מן הסוג הנדון לחזקתו של פולש ולגרום לנזק כספי בלתי הפיך (אובדן דמי שכירות רעיוניים), עת שהיה מדובר בכיסם הפרטי? סבורני, כי השכל הישר היה עונה בשלילה לשאלה זו. וקשה להבין הכיצד גורמי המפלגה וחברי הדירקטוריון של הקרן הרשו לעצמם להביא לאובדן כלכלי כה משמעותי לקופת הקרן ולקופת המפלגה, רק מחמת העובדה כי מדובר בחברה מפלגתית ובקופה קולקטיבית.

9. ראוי עוד לאזכר, כי במסגרת תגובתו של מר דולגין, זה העיר כי גן הילדים מופעל במקום מזה שנים רבות (עת שבעבר נגבו דמי שכירות על ידי נציגי תנועת בית"ר בנס ציונה), וכן עוד הוער כי מזה תקופה ארוכה היה ניסיון למכור את המגרשים האמורים, כשכיום מתקיים שיג ושיח עם עיריית נס ציונה לשם שזו האחרונה תבצע פעולת הפקעה של כלל המגרשים (תוך תשלום פיצויי הפקעה).

עובדות אלה, אינן יכולות כאמור להצדיק מחדל בדמות של אי גביית דמי שימוש ממפעילי גן הילדים, במשך שנים כה ארוכות, ואף אין בהן כדי להצדיק הימנעות מהשכרת יתרת שטח המגרשים (שבבעלות הקרן) לשוכרים פוטנציאליים (בכפוף להליך דמוי-מכרזי), באופן שהיה בו להניב הכנסה קבועה לקופת הקרן.

אם כן, נוצר מצב דברים, שעל פיו: מחד, מפלגת הליכוד והקרן הן בעלות הזכויות בשטח המגרשים, ומאידך, אין הכנסה ולו של שקל אחד משטח המגרשים האמורים, על אף שניתן היה במשך שנים לגבות דמי שימוש ממפעילי גן הילדים וכן לדאוג להשכיר בשווי ריאלי את יתרת שטחי המגרשים, בין אם בכוונת הקרן הייתה למכור בעתיד את המגרשים ובין לאו, ובין אם תתקיים בפועל ההפקעה העתידית ובין לאו. למצב דברים זה, אין כל הצדקה משפטית, מוסרית או ערכית.

10. לאור כל אלו, הגעתי באופן בלתי נמנע, למסקנות שלפיהן: הגורמים המוסמכים במפלגה וחברי הדירקטוריון של הקרן התרשלו (רשלנות רבתית) בביצוע תפקידם בכל הנוגע לשמירה על שטחי המגרשים שבבעלות המפלגה והקרן (לרבות השטח שעליו חולש סניף המפלגה בנס ציונה), והמלצותיי תתמצנה בכך שנוכח חובתם של גורמי המפלגה וחברי הדירקטוריון של הקרן, לפעול למיקסום ההכנסות משטחי כל המגרשים שתוארו לעיל (הכנסות שתיועדה למימוש מטרות המפלגה), על מנכ"ל המפלגה וחברי דירקטוריון הקרן להתכנס באופן מיידי וללא כל דיחוי, ולקבל החלטה בדבר הגשת תביעת פינוי כנגד הפולש הנמצא במקום, עת שלאחר ביצוע הליך הפנוי, יש לצאת להליך דמוי מכרזי ולהשכיר את כלל שטחי המגרשים בהקדם האפשרי (זולת, המבנה הספציפי של הסניף עצמו הנדרש לשם מימוש מטרות המפלגה).

11. לא אסיים דו"ח זה, מבלי לציין כי ימים ספורים טרם פרסומו, הודיע לי רואה החשבון של המפלגה ושל הקרן, רו"ח מאור חמו, כי הוחלט לאמץ חלק מהמלצותיי לעיל (שהופיעו בטיוטת הדו"ח אשר הובאה לעיון כל הגורמים הרלוונטיים), עת שנשלחה מכבר הודעת פינוי למחזיקים של השטח שעליו חולש גן הילדים, וזאת באופן שהביא את המחזיקים האמורים (הפולשים) לשלם לקופת הקרן, באופן רטרואקטיבי, חלק מדמי השימוש – בסך של 435,213 ₪.

על פעולות אלה של הגורמים הרלוונטים ושל רואה החשבון לעיל - יש לברך. אך אבאר, למען הסר ספק, כי אין בהשתכללותן של פעולות אלה, כדי לגרוע מיתר הממצאים, המסקנות וההמלצות שתוארו בדו"ח ביקורת זה.

12. אשר על כן: הבאתי בפניכם בזאת את מסקנותיי והמלצותיי, ואציין כי בהתאם לדיון הנורמטיבי עליכם לדון ולשקול את יישומן.

לעניין החובה לקיים דיון ולשקול את יישום מסקנותיי, אפנה לאמור בת"א (מחוזי-חיפה) 13-03-28466 קונדיטוריה שפיק בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל, תק-מח 2014(4), 18165:

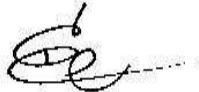
"לא פעם נאמר כי אסור שממצאי הביקורת והמלצות המבקר יוותרו עלי ספר בלבד. הותרת דו"חות המבקר למשפט הציבור בלבד אינה מספקת כדי להבטיח את אפקטיביות הביקורת וכדי לוודא כי ליקויים שנמצאו יתוקנו. כך, למשל, בבג"צ 766/87 הנ"ל מציין בית המשפט כי "מינהל תקין מחייב כי ביקורת מהותית של מבקר המדינה לגבי גוף מבוקר לא תישאר אות מתה" (שם, עמ' 619). מבקר המדינה הקודם, השופט בדימוס מ' לינדנשטראוס, במאמרו "סוגיות נבחרות בביקורת המדינה", ספר אורי קיטאי 85 (תשס"ח), ציין כי "אסור שחוקי הביקורת שקבעה הכנסת יהפכו ל"אות מתה". אסור שהביקורת תמות מות נשיקה עקב חוסר היכולת לוודא את יישומה" (שם, עמ' 86).. גם בתי המשפט נתנו ידם להבטיח את אפקטיביות הדו"חות ויישום ההמלצות. בתי המשפט חזרו וציינו בפסקי דין רבים כי על הגופים המבוקרים לפעול ליישם המלצות המבקר ואם לא יעשו כן ללא נימוק ראוי ייחשב הדבר כהתנהגות בלתי סבירה המצדיקה התערבות שיפוטית... ויובהר: גם אם המלצות מבקר המדינה אינן מחייבות במישרין את הרשות לנהוג על-פיהן, הרי שהן משפיעות על האופן שבו עליה להפעיל את שיקול דעתה. אם הגוף המבוקר אינו מיישם את ההמלצות, רובץ עליו נטל לנמק את החלטתו בנימוקים בעלי משקל (השוו: בג"צ 766/87 צוקר נ' ראש עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד מב(2) 610, 618-619 (1988); כן ראו בן-פורת "מבקר המדינה", בעמ' 95, 109). ברי כי התעלמות גורפת ובלתי מנומקת מהמלצות המבקר, לא תוכל להיחשב לסבירה. גם אי-מתן משקל מספק להמלצות המבקר עלול, בנסיבות מסוימות, לעלות כדי אי-סבירות. על הגוף השלטוני לבחון את ההמלצות לגופן, תוך שהוא מעניק להן את המשקל הראוי (השוו: בג"צ 935/89 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מד(2) 485, 520-521 (1990).. בהתאם לא היססו בתי משפט במסגרת עתירות לבית המשפט הגבוה לצדק להעביר תחת שבת ביקורתם את פעולות רשויות המינהל ביישום המלצות המבקר. כך גם בבג"צ 9223/10 התייחס בית המשפט העליון.. הוסיף בית המשפט וציין כי "ככל שהמשך תהליך הפקת הלקחים ותיקון הליקויים לא יתקדם כמצופה, שמורות לעותרים כל טענותיהם במישור זה" (פסקה 33) (ראו גם: א' רובינשטיין וב' מדינה הנ"ל עמ' 754, 755; בג"צ 2126/99 דה הס נ' עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד נד(1) 468, 478 (2000)..) בשים לב להלכות אלו דומה כי התעלמות גופים מבוקרים מהמלצות של מבקר המדינה, הימנעותם מתיקון ליקויים שנמצאו ואי קיום הוראות חוק המבקר בעניין יישום ההמלצות, עשויה להיחשב כהתנהלות בלתי סבירה במישור המינהלי מחד ולהקים עילת תביעה בנוזקין למי שנפגע מהתנהלות זו מאידך."

ועוד אבאר אגבית כי כמבקר פנים, אין תפקידי מסתיים בעת כתיבת דו"ח ביקורת זה, אלא שבסמכותי גם לעקוב ולחתור ליישום המסקנות שבתוכנו הלכה למעשה. וראו בהקשר זה, האמור בה"פ (מחוזי-ת"א) 14-01-35152 שי גלילי, עו"ד נ' מפלגת הליכוד, תק-מח 2014(3), 1252:

"...על חשיבותו של תפקיד המבקר הפנימי עמד גם כב' הנשיא ברק בבג"ץ 5682/02 פלוני נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד נז(3) 84, 93: "חשיבותו של תפקיד המבקר...מתבקשים גם בשל זכותו של הציבור לדעת על פעולת הרשות ותקינות תפקודה (בג"ץ 5743/99 דואק נ' ראש עיריית קריית ביאליק, פ"ד נד(415, 410) 3). זכות זו מוגשמת, בין היתר, על יסוד בדיקה של הרשות וביקורת שלה על ידי גורם בלתי תלוי, המדווח על ממצאיו ועוקב אחר יישום המלצותיו. חשיבותו של מוסד הביקורת הנה, על כן, גם בפיקוח והשמירה על היעילות ושלטון החוק לא רק בעיני הגוף המבוקר עצמו אלא גם בשם הציבור כולו. עבודת הביקורת באה לוודא כי לא יעשה שימוש לרעה בכוח הרב הנתון לרשות וכי היא אכן תפעל למימוש מטרותיה (זמיר, "הביקורת הפנימית והמינויים הפוליטיים", עיונים בביקורת המדינה (חוברת 46, תשנ"א (14)..."

13. אם כן, אבקשכם כאמור להודיעני, ללא כל דיחוי, האם בכוונתכם לדון או ליישם את מסקנותיי כאמור לעיל, הגם נוכח סמכותי הפונקציונאלית לעקוב ולבדוק את תיקון הליקויים עליהם הצביע מבקר המדינה לעיל (סעיף 4(א)(5) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992; ה"פ (תל-אביב) 35152-01-14 שי גלילי, עו"ד נ' מפלגת הליכוד, תק-מח 2014(3), 1252).

בברכה,

גלילי שי, עורך דין
מבקר מפלגת הליכוד